

PÕHILUGU

ESINEMISKOOLITUSE ASEMEL PRAKTIKUTE VÄITLUSKLUBI

EHK KUIDAS
ARGUMENTEERIMISOSKUST
OMA IGAPÄEVASEKS
TÖÖRIISTAKS MUUTA

Kuigi tihti arvatakse, et väitlemine on keeruline või suisa elitaarne, on tegelikult igaüks selleks suuteline, teavad SpeakSmarti koolitajad ja väitlusklubi SpeakSmartClubi juhendajad **Sten Andreas Ehrlich** ja **Kaspar Kelder**.

Me kõik tegeleme väliskeskkonnas oleva info töötlemise, korrastamise ja analüüsimisega. Me avaldame pidevalt oma arvamust ning teeme asju, mis hõlmavad argumenteeritud eneseväljendust. Probleem seisneb selles, et me ei tee seda teadlikult ja süsteemselt. Miks see probleem on?

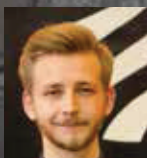
Peamiselt seepärast, et me kulutame kogu selle tegevusele liiga palju energiat. Seda võiks võrrelda füüsilise treeninguga: kui me regulaarselt ei liigu, siis võtab trepist neljandale korrusele minek meid võhmale ja aiatööd nädalavahetusel viivad lihasevaluni. Niisamuti nõuab treenimata aju analüütiliseks aruteluks ja info korrastamiseks rohkem energiat kui treenitud aju. Kui info töötlemine ja võrdlemine ei ole meie vaimses lihasmälu, mõtleme otsuseid harvemini ja/või vähesemal määral läbi. Ja kui meie jaoks ei ole oma seisukohtade argumenteerimine

automaatne, langeme tõenäolisemalt mugavustsooni (mis on vähem energiakulukas) ning ei vaevu oma seisukohti töötajale või sõbrale lahti seletama. See tähendab, et nad on vähem valmis meid mõistma ja meiega nõustuma, sest nad ei suuda lugeda meie mõtteid ega jälgida otsust mõjutanud mõtteprotsessi.

Mida ette võtta?

Treenida oma aju. Seda saab teha mitut moodi nagu ka spordis. Ühele meeldib rohkem raamatuid lugeda, teisele silmast silma rääkida, kolmandale grupis õppida. Nii nagu sporti harrastades valime endale sobilikuma ala, on vaja läbi mõelda ka õppimise viis.

Organisatsiooni väitlusklubi on uuenduslik õppimise vorm, mis pakub võimalust täiendada oma teadmisi sammhaaval ja harjutada uusi oskusi katse-eksituse meetodil tagasiside kaudu. Koolitajad on ka ise väitluse abil õppinud mõtteid liigendama, struktuurselt kuulama,

11. juunil esimest korda võistlustulle

11. juunil korraldame Eesti esimest organisatsioonidevahelist väitlusturniiri „PUNKT”: vaitluspunkt.ee. Ühe päeva jooksul kohtuvad kahesed tiimid – kokku on neid 16 –, et väidelda kolm vóoru järjest. Peakohtunikuks on **Yoko Alender**, osalejate seas on nii eraettevõtete, riigiasutuste kui ka vabaühenduste töötajaid. Kui siiani on väitlusturniiridel osalemine olnud peamiselt õpilaste ja tudengite pärusmaa, siis nüüd on meie káates võimalus luua uus võistlustava ja tipptegijate ring!

lugupidavalt vastuargumente tutvustama ning keerulisemateski olukordades hásti esinema – selline regulaarne kokkusaamine ja ühiskonnapoliitilistel teemadel arutlemine meeldib ka asutuste ja ettevõtete töötajatele. Väitlusklubi käib koos üle nädala kaheks tunniks ning harjutab analüütilist mõtlemist, argumenteerimist ja veenvat esinemist päevakajalistel teemadel toimuvatel väitlustel.

„Üks olulisemaid oskusi teadmusorganisatsioonis on eneseväljendusoskus. Üldjuhul esitatakse personalijuhile klassikaline tellimus: „Meil on vaja ühepäevast esinemis- või läbirääkimis- või koolitust“. Paraku eeldab igasuguste uute oskuste omandamine järjepidevat süstemaatilist tööd ja mõnikord ka mugavustsoonist väljumist. Väitlusklubi formaat, mida me katsetasime esimesena Eestis majandus- ja kommunikatsiooniministeriumis, on võimaldanud õppida turvalises kolleegide seltskonnas nii oma sõnumite arusaadavat formuleerimist kui ka esinemis- oskust”, leiab **Katrin Noormägi**, kellel on klubi algatamise kogemus olemas mitmest asutusest, viimati sotsiaalministeriümist.

Väitlusklubis käimine aitab mõtte- ja käitumismustreid automatiseerida, mis teeb

mõtlemisprotsessi vähem energiakulukaks. Kahjuks ei ole meil kõigil ettekujutus, milline näeb välja töökeskkond, kus arutelu on analüütiline ning otsustamisprotsess argumenteeritud. Klubis osalemine aitab paremini mõista sellise juhtimiskultuuri väärtust ning õpetab selleks vajalikke oskusi.

Kas minust saab hea esineja, argumenteerija ja otsustaja?

Praegu tegutseb Tallinnas kuus väitlusklubi. Mõnes asutuses toimetas klubi teist aastat, mõnes on äsja alustanud. Kui väitlusklubist saadav kasu kokku võtta, siis kõige praktilisemal tasemel panete tähele, et klubilised hakkavad rohkem küsima miks-küsimust – tekib kollektiivne norm oma väiteid põhjendada. Samuti muutuvad inimesed oma eneseväljenduses analüütilisemaks, sest tajutakse kolleegide ootust mõista välja öeldud seisukoha tagamaid. Seetóttu teevad nad järjest automaatselt väikese pingutuse oma väidete selgitamiseks ning

harjuvad vähema energiakuluga kolleegide analüüsi jälgima, enda jaoks korrastama ja selle pinnalt teadlikku seisukohta sõnastama.

„Lisaväärtusena on välja toodud paralleelselt tekkinud esinemisjulgust – kolleegid ütlevad, et näiteks sõna võtmine koosolekul on loomulikult muutunud ja ei tekita enam ärevust,“ ütleb Noormägi.

Kas igas asutuses hakkab klubi tööle?

Põhiline on see, et klubis käimine oleks regulaarne. See meetod töötab ainult juhul, kui seda järjepidevalt kasutada. Jah, paratamatult võtab see aega tööülesannete täitmise arvelt, kuid nende paremaks elluviimiseks ju klubi toimubki. See on paradoks, mille lahendamiseks on vaja teha kompromissi ja mõelda, millised ülesanded saab edasi lükata, et klubi käia. Tuleb luua ühine arusaam sellest, mille jaoks klubi vajalik on ning miks regulaarne osalemine on vajalik.